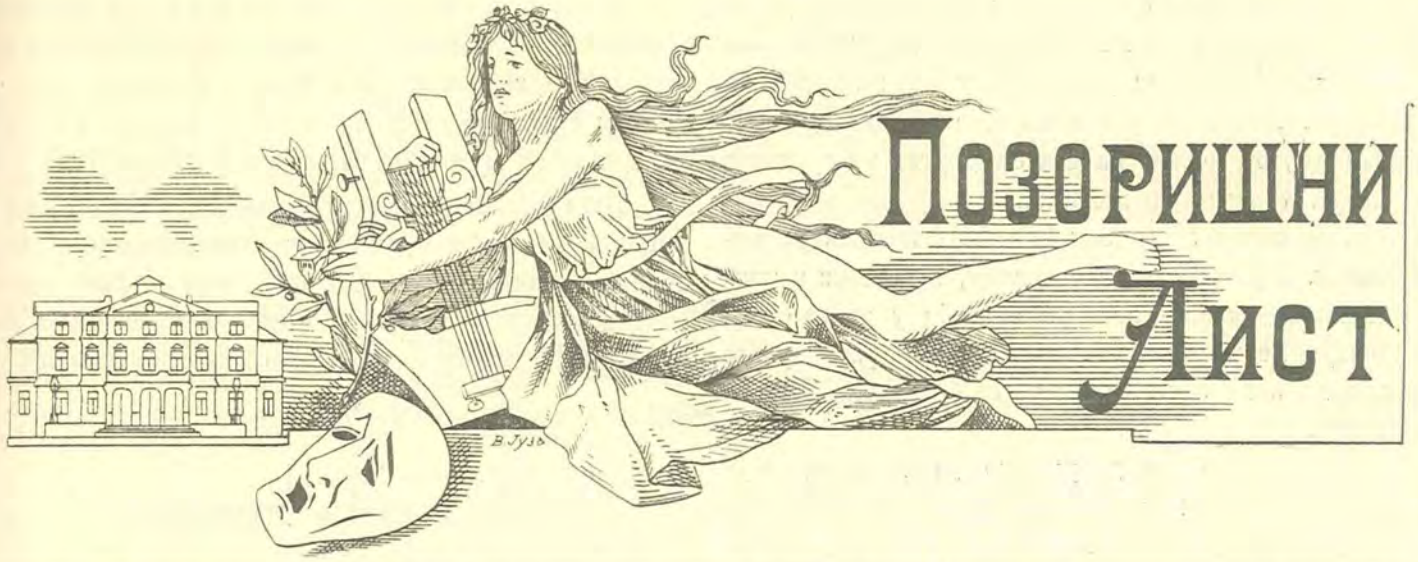

Позоришни Лист

БЕОГРАД 8. ФЕБРУАРА 1901. | УРЕДНИК Бранислав Ђ. Нушић | ГОДИНА ПРВА — БРОЈ 7.

СРПСКО-КРАЉЕВСКО НАРОДНО ПОЗОРИШТЕ

ПРЕДСТАВА 26. У ПРЕТПЛАТИ 18.

У четвртак 8 фебруара 1901

ЦВРЧАК

ПОЗОРИШНА ИГРА У ПЕТ ЧИНОВА, НАПИСАЛА ШАРЛОТА БИРХ-ЦВАЛФЕРОВА, ПРЕВЕО С НЕМАЧКОГ. — РЕДИТЕЉ Г. РАЈКОВИЋ.

(Листа на 54. страни)

ПРЕДСТАВА 27. У ПРЕТПЛАТИ 19.

У недељу 11 фебруара 1901

ХАМЛЕТ

ТРАГЕДИЈА У ПЕТ ЧИНОВА, ОД ШЕКСПИРА, ПРЕВЕО С ЕНГЛЕСКОГ Др. Лаза Костић. — РЕДИТЕЉ Љ. СТАНОЈЕВИЋ.

(Листа на 55. страни.)

Просвета и просветни људи

Књижевност и уметност служиле су и вазда служе као нарочита карактеристика епохе и времена и по њима се процењује и опредељује једно доба. Када уметност и књижевност корачи корак напред, то значи да се цело друштво диже на један степен више свога свестранога усавршавања.

У низу уметности, позоришна се уметност донекле с правом може сматрати као средоточна, јер је њен делокруг рада најразгранатији, најопсежнији и обухвата у себе, без мало, сва уметничка занимања. С тога се у образованом друштву с разлогом поклања толика пажња установи позоришта, јер оно својим изношењем живота, прошлости, излагањем уметничким утиче у првом реду на развитак драмске књижевности, на свестрано естетичко, образовање, на расветљавање етичких догми и моралних принципа. Позориште изједначује све сталеже дајући у својим представама свима подједнако на уживање производе уметности.

Препорођај и напредовање вештина и књижевности изискују учешћа свију образованих класа друштвених; али оне у првом реду захтевају да људи, који се искључно баве просветом, школовањем младога нараштаја, наставом, да ти људи корачају напред крчећи пута новим идејама а и сами уносећи у друштво нове идеје. Где просветни људи, људи којима је стално занимање у просветној области, осећају неопходним и неодољивим своје учешће у раду за напредак друштва, за развиће књижевности и лепих вештина; где с вољом, по могућности, оберучке прихватају сваку нову тековину у ма којој области духовног рада и отварајући јој врата да уђе у друштво, живо раде да се она са људима спријатељи и сроди — као што то без изузетка бива код свих образованих народа — тамо су заиста, обезбеђене уметности и утрвен пут за њихово напредовање. Просветни радници — професори виших, средњих и нижих школа, наставници, васпитачи, учитељи — јесу одушевљена војска која корача напред као носилац нових идеја, нових тековина у књижевности и лепим вештинама.

Летимично посматрајући живот књижевности и вештина, као и њихово развиће код нас, ми видимо доста мрачну и суморну слику, слику која непријатно дира посматрача. А кад, ма и на брзу руку,

поредимо узајамни однос, који постоји између уметности и наших просветних људи; кад проучимо њихово интересовање за уметност, у овом случају за позориште, онда та слика постаје са свим црна. У свакој другој земљи, на сваком другом месту оваки су људи у авангарди; ови наши нису чак ни у резерви. У свему свету они су најодушевљенији поборници, најистакнутији учесници, агитатори и пријатељи, код нас се они не примећују ни као најобичнији посматрачи, па чак ни као равнодушни пратиоци оних занимања, што се баве унапређењем вештина.

Нека нам буде допуштено да примера ради поменемо Чехе или Пољаке. Пре неки дан била је у Варшави прослава 25-годишњице рада Хенрика Сјенкјевића. Не Варшава, цела Пољска, вăс народ по градовима где је пољски живаљ, одушевљен сабрао се да ода достојну пошту једном свом заслужном човеку. Сва су позоришта давала Сјенкјевићеве комаде; у свима позориштима биле су приређене свечане представе у част Сјенкјевићеву. Ко се истиче напред у том послу? Научници, професори, учитељи, васпитачи омладине. Но то је изузетна прилика — свечаност. Али тај свет не тражи изузетне прилике, не чека свечаност па да се јави у позоришту. У свима приликама, у свима представама позоришним примећују се њихова интелигентна лица кроз публику. Статистика, која нам је при руци, позоришни подаци, износе да су у свима земљама људи који се искључно баве просветним радом најчешћи и најредовнији посетиоци позоришта, изложаба уметничких, музичких концерата, јавних предавања и концерата... А шта да каже човек за немар наше Академије Наука, која не зна ни кад јој један члан прославља 30 годишњицу рада, или која, знајући то, бива на тој прослави заступљена једним јединим лицем, и то приватно?

Ми ћемо овде, тек куриозума ради, да поменемо неколике цифре, које доста верно износе бројно стање просветних људи у престоници, који се искључиво баве наставом, школом, науком или уметношћу. Рачунајући Академију Наука, Велику Школу, за тим средње заводе и основне школе, таман је четири стотине просветних лица и нешто мало претеже... Сад, нека се поштовани читалац ових редака сети ма које, не обичне, него баш свечане представе у нашем позоришту: Стеријино Вече један пут, други пут; Прослава тридесетогодишњице нар. позоришта и Јоакима Вуича; „Дубравка“, или ма која друга свечана прилика. Узалуд ћете тражити професоре или учитеље, академике и уметнике; ђаци својим присуством увеличавају осуство професора.

Питате: на где су бар они који предају ђацима и омладини о Милошу и Дечанском, о Ђурђу и Лазару и они који предају о Вуку и Јакшићу, о Његушу и Гундулићу? И ми питамо: где су? Где су онда када су дужни да се даду бар приметити?

Није дакле никако чудо што се мање школован свет не осећа одушевљен и заинтересован делима уметничким, када чак они, који се баве просвећењем и који су просвећени, и књижевност и позориште и музику сматрају као излишно занимање...

Шпанска драма

Нов шпањолски комад који ће се играти у београдском срп. народном позоришту под насловом „У долини“, који је г. Х. Давичо превео са шпањолског по преводу Хозеа Ечегараја са каталонског, врло је интересна појава.

Као о преводу само, не би било разлога, да се у овом листу пише нарочито, а много мање, да о томе проговори сам преводилац, пошто би ствар изгледала као реклама, која не прилачи озбиљном раду. Што нас побуђује да о овом драмском делу пишемо, то је чудновата коенциденција сличности у духу и карактерима ове драме са правим српским народним типовима.

Одавно је г. Ђорђе Поповић „Даничар“, преводећи са шпањолског, а нарочито приликом свог трудног превода Сервантесовог урнек дела свију времена „Дон Кихот“, запазио, да у шпањолском има необично много речи са словенским а још више са чисто српским средњовековним кореном. Ако се не варамо, он је те речи скупио, и намерава их са посебном студијом штампати.

Независно од г. Ђоке Поповића, долазио је и Х. Давичо, преводећи шпањолске драме за српску позорницу, до уверења, да у тим драмама има невероватне сличности у опису духа и карактера јунака са српским народним јунацима, да су скоро сви важнији појмови и душевни потреси, као н. пр. о љубави, части, поштењу, јунаштву итд. потпуно исти у српским песмама и у шпањолској драми. Тако нпр. прочитавши Ечегарајеву драму „У балчаку мача“ и преводећи је на српски, Давичо је мислио, да чита какву драмску прераду српске народне песме „Тодор од Сталаћа“. И одиста не прође много пошто је на српској позорници одиграна драма „У балчаку мача“ у сјајној интерпретацији г. Милоша Цветића, а наш ветеран на пољу талије написа једну од најлепших својих драма „Тодора од Сталаћа“.

И што је Давичо улазио дубље у познавање неизмерног драмскóг блага, он је све више наилазио на тај афинитет, тј. сродство душе јунака у српским народним песмама и јунака у шпањолској драми; па не само јунака, него и догађаја и свеколиког осећања у друштвеним, породичним и јавним питањима из доба пре и после пада Источно римског и Српског Царства. Доцније је наилазио, да се то духовно сродство карактера и повесничке судбе не простире само на догађаје из доба славе а и про-

пасти српске државе, него и на мене које се збише у души и обичајима српског народа у демократскај држави коју је он спасао из згаришта старе српске државе. Али те сличности не беше више у општој шпањолској књижевности, него у оном делу шпањолског народа, коме он има да благодари за сву своју славу и некадању величину, у *Каталонији*. У провинцијалној каталонској књижевности, расла је бујно, а независно од шпањолске, књижевност која се битно разликује од ове. Општи карактер, управо душа шпањолске књижевности је католицизам са потпуним арсеналом своје мрачњачке наставе, просвете и политике, и аристократација са свима врлинама и пороцима њеним. У каталонској књижевности, нарочито новијој свега тога нема. Демократизам из корена преовлађује у њој у највећем јеку, и он даје обележје не само политици и политичком васпитању, него и друштвеном карактеру. И то све тако личи на прилике у нас, да у преводу не изгледа да је пресађено, него црпено из наших најинтимнијих односаја. Ово је Давича побудило да преведе „Богат мајдан", за који се испрва мислило, да је српски оригинал, и ако је најсавеснијом тачношћу дословце преведен. Писац „Богатог мајдана", је Каталонац Руби, а као што се из комада види лица и догађаји у комаду узети су и црпени из политичке вреве каталонских провинција.

Нов позоришни комад „У долини" оригинал је каталонски, а превео га на шпањолски Хосе Ечегарај, а са тог превода посрбио Давичо. Он је до најмањих ситница слика и прилика нашег сељачког живота. Карактер Српских сељака не би се могао видније преставити у једном драмском сукобу, него што је то учињено у овом комаду. Да нису страна имена, нико не би могао помислити, да се такве драме могу другде ван Србије написати. У целокупној светској књижевности нема позоришног комада који би се у свима појединостима, како карактера, тако и локалности, могао пренети на српску позорницу, као драма „У долини".

Ова појава изгледа у први мах загонетна; јер од свију народа, шпањолски народ, изгледа, да је српском народу најудаљенији, те отуда у нашем народу узречица за све страно и неразумљиво: та су шпанска села. Поред толике сродности у души душевним потресима и животној судби, имало их је који су на то обраћали пажњу да објасне одкуд то духовно сродство? Међутим ствар би се, са мало дубљим познавањем историје како Источно римске царевине, тако и српске, могла врло просто објаснити. Треба само имати у виду, да су Каталонци, као најбољи ратници, у XV и XVI столећу играли на Балкану, пред Цариградом, у Цариграду и свуд по Старој Србији и Македонији врло велику улогу пре и после пада Цариграда и све до пропасти српске државе. Од тих Каталонаца умало што цео Исток није добио други облик. Они су жарили и палили на Балкану; борили се са Србима и против њих. Ми бацамо сва нустошења и страхобе ратне у горњим вековима на леђа Турцима. Међутим биће да су ти Каталонци починили по Србији и на Балкану много већа чуда. Класични опис монаха Исаије о стању српског народа, све оне легенде и страхоте што се вијају око Хиландара, по свему више личе на насилништва и начин четовања Каталонаца, него ли Турака, који беху тада добро дисциплиновани, а не пусти као Каталонци.

Дакле, бављење Каталонаца у срцу Србије, њихово непрекидно мешање за пуна три века, оставило је трага код оба народа и њихово духовно сродство потиче више отуда, него ли из заједничке судбе шпањолског и српског народа у њиховој борби против мухамеданског живља. Ми овде само површно скрећемо пажњу на сличност нашег живота са животом у далекој Шпанији. Наши филолози и историчари јамачно ће једном и ову страну наше повеснице осветлити. Тек, српску ће публику свакојако занимати, да види један стран комад у српском преводу, који на длаку изгледа као српски оригинал из народног живота. Давичо тим преводом има више заслуга, него да је превео друго сјајније дело из шпањолске или друге књижевности. Јер таква страна дела, која се просто приљубљују уз нашу душу, или баналније речено, која су као за нас скројена, могу служити као угледи нашим духовитим писцима и охрабрити их, да и сами обрађују драмске сиже-е из народног живота.

ПОЗОРИШНЕ ВЕСТИ

„Кнез од Семберије", историјска сцена у 1. чину, од Бранислава Ђ. Нушића, која се прошле године приказивала на нашој позорници, преведена је на словеначки језик и биће штампана у „Љубљанском звону", свесци за април.

„Ђидо", познати наш комад који су написали Веселиновић и Брзак, преводи се за чешку позорницу. Преводи га прашки лекар Др. Ховорка, који је десет година живео у Банату као лекар те зна добро српски. Др. Ховорка још је и ожењен српкињом, сестром проф. Мите Калића, познатога писца шаљивих игара.

Боловања. Међу глумцима и глумицама још не престају побољевања. За сад су на боловању: г-ђца Нигринова, г-ђе: Ј. Јовановићка, П. Павловићка и Ђурђевићка и од глумаца г. г. Руцовић, Стојићевић и Д. Петровић.

Српска драма на хрватској позорници. Драма Бранислава Ђ. Нушића „Тако је морало бити" стављена је на репертоар Хрватског Земаљског Казалишта и играће се у току овог месеца.

Припреме. Између осталог у Краљевском Позоришту чине се велике припреме и у погледу декорација и гардеробе за представе у којима ће играти као гост Кнез Сумбатов-Јужин. Многе се декорације праве са свим нове а остале преправљају. Тако се исто и гардероба допуњује и преправља.

Албум. Сви чланови и чланице Краљевско Српског Народног Позоришта заједно са управом сликали су се сваки понаособ. Из тих слика направиће се нарочити скупоцен албум који ће се Кнезу Сумбатову предати као

дар, за сећање на дане када је са српским глумцима и на српској позорници играо.

Г-ђца Нигринова у Загребу. Као што смо већ раније јавили, Управа Хрватског Земаљског Казалишта позвала је г-цу В. Нигринову да почетком априла тамо гостује. Сад је већ утврђен и репертоар њеног гостовања. Она ће играти у четири представе и то *Маријану* и *Месалину* у комадима истих имена, *Маргариту Готје* у „Госпођи с Камелијама“ и *Јелу* у „Тако је морало бити“.

Одбор грађана. У одбор грађана који се образовао ради дочека Кнеза Сумбатова изабрана су ова г. г.: Гига Гершић, Др. Миленко Веснић, Светолик Радовановић, Ђока Станојевић, М. Валтровић и Р. Кошутић, професори Велике Школе: Алекса Биба, Коста Ризнић, Милорад Павловић. Милан Арсенијевић, П. И. Јовановић, Д. Тодоровић, В. Ћирковић, трговци; прота Алекса Илић, уредник „Хришћанског Весника“, Борисав Тодоровић, директор Трговачке Академије, Драгољуб Поповић ректор Богословије, М. Цукић, главни секретар Држ. Савета, Ст. Веселиновић, референт Мин. Просвете, Љ. Крсмановић, рентијер. Ст. Ћурчић, председник новинарског удружења, Бранислав Нушић, Јанко Веселиновић и Драгомир Брзак књижевници; М. Антоновић, архитект, Миленко Вукићевић, проф., Марко Мурат, сликар, Ст. Мокрањац, музичар, Ђура Рајковић и Милорад Гавриловић, глумци, и Живојин Лазић, председник великошколског друштва *„Побратимство“*. У овај одбор улази још и по један преставник свакога престоничког листа.

Оркестар. — Од 6. ов. мес. у краљ. срп. нар. позоришту почео је опет свирати оркестар између чинова.

СРПСКА ПОЗОРИШТА

Српско Народно Позориште. Из Вршца дошла је српска народна позоришна дружина у *Белу Цркву*. Ту се бавила од 3. до 25. јануара о. г. За то време давала је девет представа у претплати и четири ван претплате. Приређене су биле и две представе за народ, после поднe у 3 часа са спуштеним ценама. О светосавској беседи даван је први пут: „Кнез од Семберије“, историјски фрагменат у 1. чину, од Б. Нушића. Комад тај, који је позоришна дружина за ту прилику била научила, јако је потресао публику, која је своме допадању више пута израза давала бурним одобравањем и повлаћивањем игри наших глумаца.

У Белој Цркви давани су ови комади: „Мадам Сан-Жен“; „Фромон и Рислер“; „Девојачка клетва“; „Досадан свет“; „Врачара“; „Мрља која чисти“; „Ајдук Вељко“; с „Апотеозом“; „Луда посла“; „Епидемија“; „Нитуш“; „Краљевић Марко и Арапин“; „Рињокоса“; „Женски рат“; „Немања“.

„Ungarisch-Weisskirchens Volksblat“ и „Nero“, листови, који излазе у Белој Цркви на немачком језику, доносили су рецензије о свакој представи, па су хвалили добро промишљену, увек складну игру наших глумаца и одабран, увек лепо изведен репертоар нашег позоришта којим је народно позориште и на делу засведочило сјајно, да стоји на висини свога задатка. Уједно су ти листови дали израза своме оправданом болу, што није и Немцима допуштено, да могу и они на свом језику слушати позоришне представе, па су жестоко напали мађарску владу, која је наредбом својом ускратила дозволу за позоришне представе на немачком језику у целој Угарској. То је опет дало повода неким престоничким листовима мађарским у Будим-Пешти те су у шовинистичком заносу без стида и зазора писали, како би мађарска влада, равноправности за љубав (!!), требала да одузме дозволу и за позоришне представе на српском језику. То је опет нов доказ заслепљености мађарске журналистике, која неће да трпи друге културне установе осим мађарске, и ако иначе на сва уста труби, да је Угарска једина земља, у којој је сваком народу допуштено, да се може слободно, без икакве препреке, развијати на пољу културе своје!

ИЗ ПОЗОРИШНОГА И УМЕТНИЧКОГ СВЕТА

Крајем јануара о. г. у једној свечаној представи опростио се чувени глумац Гистав Форме са позорницом и својом публиком. Он је један од највиђенијих чланова Comedie française. Представа је давата њему у част и на каси је пало 43.915 динара.

Чувени уметник је рођен 26. новембра 1836. године; отац му је био обичан раденик, који је сина био дао да научи словослагачки занат. Али, он се убрзо поред слагачког посла упозна и с музиком, па је ступио у конзерваторијум. За тим је био ангажован у франц. комедији где је добро пролазио у класичном репертоару. После неке размирице оде у Петроград, где је пробавио као виђен глумац 10 година. Вративши се у Париз ступи у позориште «Жимназ» и толико се допадне публици, да се по њеном захтеву морао вратити у комедију. И овде је 23 године играо улогу првог љубавника.

У Штутгарту давали су драмат Die Kollegin, који је у четири чина написао Херман Кач. Извештаји оданде кажу, да је комад имао успеха, и то заслужена. У драмату се обрађује озбиљан проблем, ма да се тенденција и не истиче, а за писца кажу, да влада потребном мером драматнога погледа и техничке снаге. Он расправља женско питање. Износи пред гледаоца даровиту, ваљану и уз то дражесну девојку, која се посветила науци и на пољу физиологије стекла богато знање. Њен отац, професор, био је противник женској учености, али кћерина пријежност и даровитост победи га, када она доби докторску титулу cum laude. Сада и он говораше, да под научним занимањем не мора страдати прави феминизам. Он кћери допусти, да иде за својим учитељем, доктором Вестфалом, који има под управом физиолошки завод. Маријана љуби овога ученјака, али је он бездушан себичњак сурове душе, и она падне као жртва његове бруталне страсти. А онда је махне, да се ожени кћером човека у високу положају, јер се нада отуда својој користи. Ово девојку порази; њу не може спасти ни часна љубав њеногa колеге у школи,

Кригера; она себи сама зада смрт. Писцу је пошло за руком да покаже, да је жена увек жена, да јој се природа не крије ни у промењеним приликама.

У Мадриду у Teatro Espanol давали су драмат *Електра* Переса Галда са успехом, какав можда још никада није у Мадриду драматски производ постигао. Песнику су принели у позоришту најбурније овације. Ни то не би доста, него када се свршила представа, искупио се многи свет испред театра и отпратн песника уз бурно клицање улицама мадритским у стан. Новине мадридске пишу о песнику и његову делу дугачке чланке, који захватају и по читаву страну. У опште може се рећи, према извештајима из Мадрида, да тамо не говоре о чему другом, него о *Електри*. Али овај драмат није само књижевно дело, него и политичан чин, и зато успех и није био чисто књижевни и уметнички, него и политични, и у главном политични. У драмату се, ако и у лепу облику, смело и храбро удара на биготерију, која је у Шпанији доста зла починила, а у новије време почела је да узима и јаче маха, те тако то повлађивање песнику било је уједно протест против клерикалне реакције. Прича *Електре* сасвим је проста. Електра, ванбрачна кћи биготнога језуитског васпитаника Понтохе, заљуби се у својега рођака, инжењера Дон Максима. Отац је противан овој љубави и употребљава најбездушније сплетке и лажи, да би Електру приволио, да иде у манастир где би молитвом покајала грехе својих отаца. Пошто је смрвио срце своје кћери, Понтоха постигне своју намеру и манастирска врата затворе се за Електром. Али Дон Максиму пође за руком, те искушеницу једне лепе ноћи одведе из манастирске баште — на позорници чује се појање думана у капели — и врати је животу и женину позиву.

Париз је обогаћен једном интересантном новошћу. Неки практични дух основао је Ecole de la rue. То је уличка школа за раденички свет обојега пола. У њој се учи свет у познавању уметности и вештина, књижевности драмске и историје. Предавања о позоришту и књижевности обрађају на се велику пажњу и посећује их веома велики број слушалаца. На говорничкој катедри јављају се веома познате личности, као: Евжен Карије, Арсен Александар, Густав Кан и други.

Берлинска дворска опера приредила је ових дана Вердијеву недељу, где се у спомен славног и преминулог великана устопице дават једно за другим 7 његових најбољих опера у појединим деловима.

Крајем фебруара изићи ће пред публику први пут дело Камила Сен Сена «Самсон и Делила», за које је израдио веома прикладну музику познати музичар Рихард Штраус.

Од писаца комада за свечаности, које Немци особито цене, највише се истакла у последње време Јохана Балц. У неколико немачких варошн са великим успехом представља се њен комад «Краљевска Круна».

У Бечу је велики успех постигла нова оперета «Примадона». Писац њен је Лудвиг Хирш.

Хамбуршко позориште давало је пре неколико дана нови комад Макса Шилина, а у корист сиротних књижевника и журналиста. Како од стране посетилаца, исто тако и од стране литерарне критике, драма — «Пфајферов дан» — примљена је са великим допадањем.

Посетиоци берлинскога позоришта Лесингвог одушевљени су једном новом драмом, којој је писац Роберт Брако. Позоришни комад зове се «Трагедија душе». Толики је ентузијазам и одушевљење публике, да је писац био осам пута узастопце изазиван на позорницу да се публици представи.

Новинари и књижевници немачки прославили су 2. фебруара по новом педесетогодишњицу плодноога драмског писца Рихарда Фоса. «Берлински дневник» заједљиво примећује да су се немачки књижевници и новинари ипак сетили да прославе свог даровитог драмског писца — и ако пуних шест месеци доцније, јер Фосова 50 годишњица пада у месецу септембру прошле године и века.

Артур Исерхофер написао је за берлинску позорницу нов позоришни комад «Леонија», који ће се ускоро представљати.

Антон Чехов, омиљени руски приповедач ступа на — немачку позорницу. Како берлинске новине јављају велики и даровити новелиста неће остати у Немачкој неопажен. У последње време преведене су на немачки и ускоро ће се играти две његове драме, свака у једном чину. Једна је «Комичарева лабудова песма» а друго «Летњи осветник».

Листићи

Глумац мора имати републиканске врлине више него ико: он, врло често, мора да се жртвује за љубав целе драме.

*

Глумац, који се хвали, да је кадар за два-три дана савладати и приказивати нову велику улогу, то је драмски хамалин.

*

Кад глумац буде добро познавао себе — моћи ће тек своје *Ја* као уметник употребити.

*

Све погрешке човека опраштам глумцу; али ни једну погрешку глумца не опраштам човеку.

*

Нека се глумац не поноси великом улогом, него оном коју добро игра.

*

Капелник је увек сигурнији у успех свога оркестра, него управник позоришта у успех своје трупе. Зато, што у оркестру сваки појединац мора да се стиди своје погрешке, која вређа ухо; а у позоришту још ни једног глумца нисам нашао, који би признао и стидео се своје погрешке.

W. M. Goethe.

*

Волео бих, да је позорница као конопац на коме играју пеливани — те да се не би сваки могао одважити, да ступи на позорницу.

W. M. Goethe.

СРПСКО КРАЉЕВСКО НАРОДНО ПОЗОРИШТЕ

ПРЕДСТАВА 26. **У ПРЕТПЛАТИ 18.**

У БЕОГРАДУ, У ЧЕТВРТАК 8. ФЕБРУАРА 1901.

ЦВРЧАК

Позоришна игра у пет чинова, написала Шарлота Бирх-Пфајферова, превод с немачког.
— Редитељ г. **Рајковић.**

ЛИЦА

Отац Барбо	г.	Рајковић	
Мати Барбо	г-ђа	Радуловићка	
Ландри (синови њихови)	г.	Гавриловић	
Дидје (близанци)	г.	Динуловић	
Мартин	г.	Станковић	
Етијен	г.	И. Динуловић	
Колен (сељаци из Косе)	г.	Стојчевић	
Пјер (сељаци из Косе)	г.	Л. Рајковић	

Отац Каљар	г.	Божовић
Мадлона, његова кћи	г-ђа	Гавриловићка
Фадета	г-ђа	Руцовићка
Фаншета	г-ђа	Тодосићка
Манон, кума њезина	г-ђа	Рајковићка
Сизета	г-ца	Алексићева
Маријета	г-ца	Д. Поповићева
Анета	г-ђа	Тодоровићка

Више момака и девојака.

Догађа се око 1836. године у јужној Француској, у селима Коси и Приши.

ОРКЕСТАР:

КАПЕЛНИК — г. **Бинички.**

1. **„Семирамида“**, Увертира, од Росини-а. —
2. Кадрил **„Маскота“**, од Одрана. —
3. **„Пицикато“** гавота, од Латана. —
4. **„Ксенија“**, Интермецо, од Парме. —
5. **„Под победном заставом“**, марш од Блон-а.

Каса је отворена од 9 до 11 часова пре подне, и у вече у 7 часова.

ЦЕНЕ МЕСТА

Ложа у партеру и првој галерији **12** динара; ложа на другој галерији **8** динара. — **У партеру**: фотеља **3** динара, паркет **2** динара, партер **1,50** динара. **На првој галерији:** балкон **3** динара седиште I реда **1,50**, седиште II реда **1,20** динара. — **На другој галерији:** балкон **1,50** динара; сва остала места по **1** динар. — **На трећој галерији:** сва места по **0,50** динара.

ПОЧЕТАК У 8 САХАТА, СВРШЕТАК У 11.

Претплату на „Позоришни Лист“ примају позоришни момци који га и разносе, или администрација листа која се налази у згради Народног Позоришта.

СРПСКО-КРАЉЕВСКО НАРОДНО ПОЗОРИШТЕ

ПРЕДСТАВА 27. **У ПРЕТПЛАТИ 19.**

У БЕОГРАДУ, У СУБОТУ 10. ФЕБРУАРА 1901.

ХАМЛЕТ

Трагедија у пет чинова, од Шекспира, превео с енглеског Др. Лаза Костић.
— Редитељ г. **Љ. Станојевић.**

ЛИЦА:

Клаудије, краљ дански	г.	Д. Петровић	Франја, војник	г.	Спиридоновић
Хамлет, син пређашњег а синовац садашњег краља	г.	Љ. Станојевић	Дух оца Хамлетова	г.	Рајковић
Полоније, врховни дворанин	г.	И. Станојевић	Први гробар	г.	Тодоровић
Хорације, пријатељ Хамлетов	г.	М. Петровић	Други гробар	г.	Стојчевић
Лаерт, Полонијев син	г.	Поповић	Први глумац	г.	Радовић
Волтиманд	г.	Станковић	Лукијан	г.	Стевановић
Розенкранц племићи	г.	Јовановић	Глумачка краљица	г-ца	Јурковићева
Гилденстерн	г.	Л. Рајковић	Гертруда, краљица данска, мати Хамлетова	г-ца	Поповићева
Озрик, дворанин	г.	Д. Јовановић	Офелија, Полонијева кћи	г-ђа	Гавриловићка
Свештеник	г.	Ковачевић	Један Данац	г.	Болманац
Марцело официри	г.	И. Динуловић			
Бернардо официри	г.	Божовић			

Господа, госпође, официри, војници, глумци, гробари, морнари, гласници и друга пратња.
Збива се у Елсинору.

ОРКЕСТАР

Капелник — г. **Бинички.**

1. **„Мињон“.** — Увертира, од Тома. —
2. **„Листићи срца“** од Ајленберга. —
3. **„Кармен“**: Уводна музика, оо Бизе-а. —
4. **„Babillage“**, штрајхквартет, од Жиле-а. —
4. Војнички хор из **„Фауста“**, од Гуно-а.

ПОЧЕТАК У 8 САХАТА, А СВРШЕТАК У 11.

„ПОЗОРИШНИ ЛИСТ“ излазиће свакога четвртка и недеље. Он ће поред садржине која се већ из овога и ранијих бројева може видети, доносити и листе позоришне тако да се засебне листе од сад неће штампати.

„Позоришни Лист“ је врло погодан за оглашавање, јер то није дневни лист који се не чува, већ лист који се са своје литерарне садржине чува и на крају године коричи. Осим тога сва публика која посећује позоришне представе, куповаће и читаће овај лист место досадашњих листа које се укидају. Мањи огласи ће се примати по 0·20 дин. од петитног реда за сваки пут, а већи огласи по погодби.

Лист овај стаје 6 динара на годину или 0·50 дин. месечно. Претплата се полаже позоришним момцима који лист и разносе, или каси Народног Позоришта. За унутрашњост и иностранство претплата је 1 динар месечно.

СВАКЕ НЕДЕЉЕ И ПРАЗНИКА

ПРЕДСТАВЉА

У ПОЗОРИШНОЈ КАФАНИ

до Српско-Краљевског Позоришта

ЂОРЂЕ Н. БАБИЋ

ПРВИ СРПСКИ КАРАКТЕР КОМИЧАР И ИМИТАТОР КОЈИ ЈЕ ИШТУДИРАО ДА МОЖЕ САМ 150 ДУША И РАЗНИ КАРАКТЕРА КАКО МУШКЕ ТАКО И ЖЕНСКЕ ОСОБЕ СВЕ САМ ДА ПРЕДСТАВЉА

СВАКО ВЕЧЕ НОВ КОМАД

ЦЕНА СТАРА

Почетак у 8 сати увече.

ПОШТОВАНОЈ БЕОГРАДСКОЈ ПУБЛИЦИ РАДИ ЗНАЊА

ПИВНИЦА КОЛАРАЦ

БРАТ ВЕЉА

Јављa својим поштованим гостима: да точи најбоље **српско дупл мерц пиво** из прве српске парне пиваре г. Ђорђа Вајферта.

Изврсна српска кујна, најбоље српско и страно вино, а нарочито обраћам пажњу поштованим гостима на вино које сам ја сам цедио у већој количини и које је познато свима редовним посетиоцима Коларчеве пивнице. Тиме ми је створена могућност у неколико да би сузбио конкуренцију страних вина и у могућности сам, да га могу точити по кућама за 80 пара дин. С тога који је рад да пије у својој кући домаћинско чисто вино, нека изволи у Пивницу код Коларца. У Пивници крчми се но 1·50 литар.

Салу за забаве уступам само у очи празника.

За сватове ручкове дајем са врло повољним ценама од 5—10 дин. од персоне и то само радним данима, пошто је сала празником заузета редовним гостима на пиво у којој је и музика у подне и у вече а после 9 сати сваки дан представе првог срп. Браниног орфеума.

Нарочито се обраћа пажња посетиоцима крал. срп. нар. позоришта да се после представе увек могу добити за вечеру врло укусна јела топла и хладна, заливена особито добрим вином, које сам сам цедио.

Вељa Бошковић
гостионичар.

ПИВНИЦА КОД УРОША

НА ТЕРАЗИЈАМА

У мојој ново-отвореној и реновираној кавани и ресторацији точи се увек тазе Бајлоново пиво. Вина су изврсна, а цене врло умерене. Услуга је брза и тачна. Нарочито се обраћа пажња поштованим посетиоцима на врло богату српску и француску кујну, где се могу у свако доба добити јела врло добра и укусна, а по са свим умереној цени.

Поред овога нарочиту пажњу обраћам позоришној публици која може после представа у позоришту наћи код мене тазе приуготовљена топла и хладна јела и свежа добра вина и пива.

Паја Обрадовић
каф. код Уроша, Теразије

Телефон за радњу **БР. 21.** | Адреса за телеграме: **МРАОВИЋ, БЕОГРАД** | Телеф. за башту **БР. 22.**

ЦВЕЋАРСКА ТРГОВИНА

ТОДОРА МРАОВИЋА

БЕОГРАД

КНЕЗ-МИХАИЛОВА УЛИЦА

ИЗРАЂУЈЕ ПО МОДЕРНОМ УКУСУ ОД СВЕЖЕГ ПРИРОД. ЦВЕЋА

Дворске букете, Букете за честитања и концерте, Корпе пуњене природним цвећем, ***Букетиће за ирса*** за забаве, позоришта и друге прилике.

Има на продају у свако доба у великој количини свежих ***ружа, камелија, каранфила, љубичица, зумбула, шебоја, шаџета, резеда*** итд.

Израђује **ОВДЕ:** ***погребне венце*** *од свежег природног цвећа* и од цвећа вештачког у свима могућим величинама и облицима, по ценама *без конкуренције.*

При поруџбини довољно је, да се одреди *цена* и за *коју* ће се *прилику* цвеће употребити. Паковање се врши са *највећом брижљивошћу*, тако да се цвеће одржи ***и 4 дана потпуно свеже*** на путу. *Новац ваља слати поштанском упутницом. Адреса треба да је тачна и читка.* 6—10

На највиднијем и најживљем месту на Теразијама отворио сам нову пивницу.

КОД ПИЛЗЕНА

Код **Пилзена** се точи најбоље пиво у Београду.

Код **Пилзена** је кујна особито добра, укусна и јевтина.

Код **Пилзена** се точе најбоља вина по јевтиној цени.

Поштованим посетиоцима народнога позоришта обраћам пажњу да се код мене могу добити и пре и после представе особито добра топла и хладна јела за вечеру и ванредна вина.

Моли за многобројну посету

Ђорђе Попара
ресторатер код «Пилзена»